

Mededeling

Brussel, 8 februari 2018

Kenmerk: NBB_2018_04

uw correspondenten:

Aline Waleffe, Nicolas Strypstein, Benoît Bienfait
supervision.ta.aml@nbb.be

Nieuwe rubriek 'Voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme' op de website

Toepassingsveld

- de kredietinstellingen naar Belgisch recht, waaronder de bijkantoren in België van instellingen naar het recht van een ander land van de Europese Economische Ruimte (EER) of van een derde land;
- de beursvennootschappen naar Belgisch recht, waaronder de bijkantoren van vennootschappen naar het recht van een ander land van de EER of van een derde land;
- de verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht die beschikken over een vergunning om levensverzekeringsactiviteiten uit te oefenen, waaronder de bijkantoren in België van ondernemingen naar het recht van een ander land van de EER of van een derde land;
- de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht, waaronder de bijkantoren in België van instellingen naar het recht van een ander land van de EER of van een derde land, alsook de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld waaraan een vergunning is verleend in een ander land van de EER en die verplicht zijn een centraal contactpunt aan te wijzen in België;
- de vereffeningsinstellingen en de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen naar Belgisch recht, waaronder de bijkantoren van instellingen naar het recht van een ander land van de EER of van een derde land; en
- de maatschappijen voor onderlinge borgstelling.

(deze instellingen worden hierna gezamenlijk 'financiële instellingen' genoemd)

Samenvatting/Doelstelling

Via deze mededeling informeert de Nationale Bank van België de financiële instellingen dat op de website van de Bank een nieuwe rubriek zal worden geplaatst waarmee op termijn een tweeledig doel wordt nagestreefd: (i) het verzamelen van alle relevante teksten (wet, reglementen, voorbereidende werkzaamheden, Europese en internationale richtsnoeren, enz.) inzake de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, waarbij deze worden ingedeeld per thema om de financiële instellingen volledige, toegankelijke en regelmatig bijgewerkte informatie te verstrekken over hun wettelijke en reglementaire verplichtingen; en (ii) het verduidelijken van de door de Bank geformuleerde aanbevelingen en commentaar voor een correcte en effectieve toepassing van de bepalingen van de antiwitwaswet en van het antiwitwasreglement door deze financiële instellingen. Deze website wordt opgezet in verschillende fases die nader worden toegelicht in deze mededeling.

Geachte mevrouw
Geachte heer

Ingevolge de recente publicatie van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten (hierna de 'antiwitwaswet') en van het reglement van de Nationale Bank van België (hierna de 'Bank') van 21 november 2017 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, dat van toepassing is op de Belgische financiële instellingen die onder haar toezichtsbevoegdheid vallen (hierna het 'antiwitwasreglement van de NBB'), is het noodzakelijk gebleken om aan de voornoemde instellingen een informatietoepassing ter beschikking te stellen die hen in staat stelt volledige, toegankelijke en regelmatig bijgewerkte informatie te hebben over de wettelijke en reglementaire bepalingen die hen worden opgelegd inzake de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (hierna 'SWG/FT'). Deze informatietoepassing zal de vorm aannemen van een nieuwe SWG/FT-rubriek op de website van de Bank (<https://www.nbb.be/aml>).

1. Doelstellingen

Met de SWG/FT-website worden twee doelstellingen nagestreefd:

- (i) het verzamelen van alle relevante teksten inzake SWG/FT (wet, reglementen, voorbereidende werkzaamheden, Europese en internationale richtsnoeren, enz.), waarbij deze worden ingedeeld per thema om volledige, toegankelijke en regelmatig bijgewerkte informatie te verstrekken aan de financiële instellingen die onder de bevoegdheid van de Bank vallen, alsook aan het publiek, over de wettelijke en reglementaire verplichtingen van de voornoemde financiële instellingen inzake SWG/FT; en
- (ii) het verduidelijken van de door de Bank geformuleerde aanbevelingen en commentaar voor een correcte en effectieve toepassing van de bepalingen van de antiwitwaswet en van het antiwitwasreglement door deze financiële instellingen.

2. Structuur van de site

De structuur van de SWG/FT-website is gebaseerd op de antiwitwaswet en zal er, bij de lancering van de site, als volgt uitzien:

- Inleiding
 - Achtergrond
 - Doelstellingen
 - Toepassingsgebied
 - Methodologie
- Definities
- Risico gebaseerde benadering en algemene risicobeoordeling
- Organisatie en interne controle
 - Organisatie en interne controle binnen de financiële instellingen
 1. Governance
 2. Risicoclassificatie
 3. Gedragslijnen, procedures en interne controlemaatregelen
 4. Opleiding en sensibilisering van het personeel
 5. Interne whistleblowing
 - Organisatie en interne controle binnen de groepen
 6. Belgische moederondernemingen
 7. Belgische dochterondernemingen en bijkantoren
 8. Belgische centrale contactpunten van Europese betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld

- Waakzaamheidsonderzoek ten aanzien van de cliënten en de verrichtingen
 - Individuele risicobeoordeling
 - Anonieme of genummerde rekeningen en overeenkomsten
 - Identificatie en identiteitsverificatie
 - 9. Te identificeren personen
 - ◊ Cliënten en lasthebbers
 - ◊ Uiteindelijke begunstigden
 - 10. Voorwerp van de identificatie en de identiteitsverificatie
 - ◊ Identificatiegegevens
 - ◊ Identiteitsverificatie
 - 11. Tijdstip van de identificatie en de identiteitsverificatie
 - 12. Niet-nakoming van de verplichting tot identificatie en identiteitsverificatie
 - Identificatie van de kenmerken van de cliënt en van het doel en de aard van de zakelijke relatie of van de occasionele verrichting
 - Doorlopende waakzaamheid en detectie van atypische verrichtingen
 - Bijzondere gevallen van verhoogde waakzaamheid
 - 1. Identiteitsverificatie tijdens de zakelijke relatie
 - 2. Derde landen met een hoog risico
 - 3. Staten zonder of met een lage belasting
 - 4. Correspondentbankieren
 - 5. Politiek prominente personen (PEP's)
 - Waakzaamheidsverplichtingen en naleving van andere wetgevingen
 - 1. Bescherming van de persoonlijke levenssfeer
 - 2. Bestrijding van discriminatie
 - 3. Basisbankdiensten
- Analyse van atypische verrichtingen en melding van vermoedens
 - Analyse van atypische verrichtingen
 - Melding van vermoedens
 - Mededelingsverbod
 - Bescherming van de melders
- Geldovermakingen
- Financiële embargo's en bevroering van tegoeden
- Bewaring en bescherming van gegevens en documenten
- Nakoming van verplichtingen door derden
- Beperking van het gebruik van contanten
- Toezicht uitgeoefend door de NBB
 - Rapportering door financiële instellingen
 - Externe whistleblowing
 - Toezichtsbevoegdheden en controlemaatregelen van de NBB
 - Nationale samenwerking
 - Internationale samenwerking
- Sancties
 - Administratieve sancties
 - Strafrechtelijke sancties

Deze structuur kan echter mettertijd veranderen. Voor de manier waarop de verschillende webpagina's werden ontwikkeld, wordt verwezen naar de inleiding op de SWG/FT-website.

3. Gehanteerde methodologie voor de ontwikkeling van de site

De SWG/FT-website zal in verschillende fases worden opgezet:

- De eerste fase valt samen met de publicatie van deze mededeling. In deze fase wordt de site ter beschikking gesteld van de beoogde gebruikers, waarbij voor elk behandeld thema wordt verwezen naar, ten minste, de relevante artikelen van de antiwitwaswet en van het antiwitwasreglement van de

NBB, naar de relevante passages uit de voorbereidende werkzaamheden van de antiwitwaswet en naar de Europese en internationale richtsnoeren. Tijdens deze fase zullen geen aanbevelingen van de Bank worden gepubliceerd.

- In volgende fases zal de Bank de verstrekte informatie geleidelijk aanvullen met haar commentaar en aanbevelingen, naarmate ze deze aanneemt, voor de effectieve tenuitvoerlegging van de wettelijke en reglementaire verplichtingen (waarvoor overigens een voorafgaande raadpleging zal worden gehouden bij de betrokken sectoren en de stakeholders).

Daarnaast zal de Bank deze site bijwerken telkens als zij dit noodzakelijk acht, met name om rekening te houden met de ontwikkeling van de normen en aanbevelingen van de bevoegde internationale instanties inzake SWG/FT, met het Europees en nationaal wettelijk en reglementair kader, met de interpretatie van de geldende regels, enz.

4. Kennisgevingen betreffende de bijwerking van de site

4.1. Kennisgevingen betreffende de ontwikkeling van de site in verschillende fases

De wijzigingen aan de SWG/FT-website in het kader van deze verschillende fases zullen ter kennis worden gebracht van de financiële instellingen via meldingen op de tabbladen voor "nieuws" op de website van de Bank. Deze meldingen zullen de gebruiker doorverwijzen naar de nieuwe rubrieken (met vermelding van de datum van de aanpassing). De financiële instellingen, alsook alle betrokken personen, wordt dus verzocht de website van de Bank regelmatig te raadplegen.

Daarnaast voorziet de Bank in een systeem voor het versturen van e-mailmeldingen over updates op de site naar de financiële instellingen, in het bijzonder naar de personen die binnen de betrokken instelling belast zijn met de tenuitvoerlegging van haar SWG/FT-verplichtingen (de 'AMLCO'). Te dien einde wordt de belangstellenden gevraagd een e-mail te versturen naar het volgende e-mailadres met vermelding van de financiële instelling die ze vertegenwoordigen, hun precieze functie en hun contactgegevens: supervision.ta.aml@nbb.be.

Opdat de financiële instellingen in staat zouden zijn om te voldoen aan hun wettelijke en reglementaire verplichtingen, wordt dus van de AMLCO's (momenteel in functie en degene die vervolgens in deze hoedanigheid zullen worden benoemd) verwacht dat zij zich inschrijven op deze lijst om e-mailmeldingen te ontvangen wanneer de site wordt bijgewerkt.

Op de startpagina van de SWG/FT-site zal overigens een overzicht worden weergegeven van de aanpassingen die zijn aangebracht aan de site (zie het tabblad 'Overzicht van de aanpassingen').

4.2. Voortdurende bijwerking van de site

De SWG/FT-website werd opgezet als een evolutief instrument. Nadat de site volledig is ontwikkeld, zal deze dus verder worden aangepast op basis van toekomstige wettelijke en reglementaire ontwikkelingen, publicatie van nieuwe relevante referentiedocumenten, of om de commentaar of de aanbevelingen van de Bank te wijzigen of aan te vullen. De financiële instellingen wordt dus verzocht om regelmatig de updates op deze website te raadplegen.

Er wordt een kopie van deze mededeling verzonden naar de commissaris(sen), erkend revisor(en) van uw onderneming.

Hoogachtend

Jan Smets
Gouverneur